

נעמי לנדאו ושות', חברת עורכי - דין
NEOMI LANDAU & Co., LAW FIRM

11, Rothschild Blvd, Tel-Aviv 66881 שד' רוטשילד 11, תל-אביב 66881
Tel. (972) 3-5190519 Fax. (972) 3-5190500 טל: 03-5190519 פקס: 03-5190500

Web: www.landaulaw.co.il
Email: landaulaw@landaulaw.co.il

Neomi Landau, Adv.
Galit Kupershmidt, Adv.
Merav Kedmi-Tovel, Adv.
Mor Stoler, Adv.
Guy Landau, Adv.
Kfir Ze'ev (LL.M), Adv.
Mali Rahimian, Adv.

תאריך: 03/02/2008
סימנו: 5249/1-119

נעמי לנדאו, עו"ד
גלית קופרשמידט, עו"ד
מירב קדמי-טובל, עו"ד
מור סטולר, עו"ד
גיא לנדאו, עו"ד
כפיר זאב, עו"ד
מלי רהימאן, עו"ד

לכבוד
לקוחות המשרד

שלום רב,

הנדון: ניגוד עניינים בחברות בארגון העובדים

ע"ע 248/07 מדינת ישראל נציבות שירות המדינה נ' תמי עדרבי

עובדות המקרה:

1. הגב' עדרבי עובדת בתפקיד ניהולי בכיר כראש היחידה לשירותי מנהל באגף הבינוי במשרד הביטחון.
2. הגב' עדרבי נבחרה כחברה בוועד העובדים.
3. הלשכה המשפטית בנציבות שירות המדינה, חיוותה דעתה כי הגב' עדרבי אינה יכולה לכהן כחברת וועד לאור העובדה כי הינה אחראית לטיפול ומעקב בתחום משאבי האנוש שבאגף, כולל טיפול בקליטת עובדים, קידומם, שיבוצם, נידודת עובדים ותנאי שירותם כיוון והדבר עומד בניגוד לאיסור הנובע מהתקשי"ר ומעורר חשש סביר לניגוד עניינים.
4. משנבחרה התבקשה הגב' עדרבי להודיע באשר להמשך חברותה בוועד העובדים ולחילופין באם תחליט שלא לפרוש מהוועד, להשעות חברותה לפרק זמן שיאפשר למצוא עבודה תפקיד חלופי אשר לא יהיה בו משום סתירה להוראות התקשי"ר ומשום ניגוד עניינים לחברותה בארגון העובדים.
5. ביה"ד האזורי לעבודה בת"א סבר כי עניינה של הגב' עדרבי הינו "מקרה גבול" בכל הקשור לקיומה של אפשרות ממשית לניגוד עניינים ועל כן יש ליתן משקל סגולי רב לחירות ההתארגנות ולאשר את המשך עבודתה בתפקיד במקביל להיותה חברת וועד.
6. נפסק כי עד שלא תוכח אפשרות ממשית לניגוד עניינים במקרה עתידי קונקרטי, רשאית גב' עדרבי להמשיך בתפקידה.

המדינה ערערה על פסק הדין וטענה:

- א. קביעתו העובדתית של ביה"ד כי הגב' עדרבי עוסקת בתחומים הנוגעים למשאבי אנוש ואמרכלות ובסמכותה ליתן המלצות בתחומים אלה, מחיבות את המסקנה בדבר קיומו של ניגוד עיניינים אשר אינו ניתן לפתרון על דרך של הטלת מגבלות.
- ב. ביה"ד התעלם מהוראות התקשי"ר האוסרות על בעלי תפקידים מסוג זה להימנות על חברי וועד העובדים.

הגב' עדרבי הגישה ערעור שכנגד וטענה:

- א. ביה"ד שגה כאשר לא פסק לזכותה פיצוי בגין התנהגותה של נציבות שירות המדינה, שכל כולה נועדה "לצוד" את גב' עדרבי ולמנוע ממנה לכהן בארגון העובדים.

דיון והכרעת ביה"ד הארצי בראשות כב' הנשיא אדלר:

7. זכות ההתאגדות הינה זכות יסוד הכוללת בתוכה את החופש להתארגן בארגון עובדים ולשם מימוש זכות זאת יש לקיים בחירות למוסדות ארגון העובדים.
8. בהתאם לס' 33 ח' לחוק הסכמים קיבוציים, לכל עובד הזכות לפעול למען התארגנות עובדים בוועד עובדים ובארגון עובדים, להיות חבר בוועד עובדים ובארגון עובדים ולפעול במסגרתם.
9. יחד עם זאת, בהתאם לפסיקה בפס"ד "עמית", ע"מ שיתקיים ארגון עובדים נדרש שהעובדים יקימו את הארגון, יהיו הבוחרים בו ובעלי התפקידים בו ולפיכך חברי הנהלת המעסיק ומנהלים בכירים, אינם רשאים להיות בעלי תפקידים בארגון היציג של העובדים, וחברותם בוועד מהווה התערבות בחופש ההתארגנות של העובדים.
10. על סוגיית הנאמנות הכפולה של עובד אשר מכהן אף כחבר וועד העובדים נאמר ע"י הוועדה לניגוד עיניינים בהסתדרות כי מעצם מהותו של תפקיד חבר וועד טמון ניגוד אינטרסים: מחד חב העובד חובת נאמנות למעבידו, מנגד חב העובד חובת ייצוג הוגן כלפי העובדים. סוגיה זו מקבלת משנה תוקף מקום בו מנהל בכיר הינו גם חבר בוועד העובדים.
11. בתקנון וועדי העובדים נקבע כי בעלי תפקידים בתחום ניהול כוח אדם, המוסמכים לקבל עובדים ולפטורם/או לקבוע את תנאי עבודתם ושכרם וכן עובדים שיש ניגוד אינטרסים ממשי בין התפקיד אותו הם ממלאים לבין הכהונה בוועד – לא יהיו רשאים להיבחר לוועד העובדים.
12. להבדיל, הדברים האמורים אינם חלים על מנהלים זוטרים, אשר בד"כ יהיו רשאים להיבחר לוועד העובדים ולכהן בתפקידים בארגון העובדים היציג.
13. עפ"י תקנון התקשיר, לשם מניעת ניגוד עיניינים בין חברות בוועד העובדים לבין מילוי תפקידים מסוימים במשרדי הממשלה נקבע כי חברי הנהלה, עוזרים אישיים, מנהלי אגף, מנהלי יחידה גיאוגרפית, בעלי תפקידים בתחום ניהול משאבי אנוש ושכר ומנהלי יחידה למנהל במחוז או ביחידה מנהלית, לא יוכלו להמשיך במילוי תפקידם אם יבחרו/או יכהנו כחברי וועד העובדים.
14. יש למצוא איזון בין עמדת הגב' עדרבי כי אין מניעה מכהונה בוועד בד בבד עם היותה בדרג ניהולי ובתפקיד ראש היחידה לשירותי מנהל באגף הבינוי, לבין עמדת המעסיקה כי לא ניתן לשלב בין שני התפקידים.

15. ההכרעה בעניין דנן תוכרע כתוצאה משתי השאלות:

א. האם הגב' עדרבי מנהלת זוטרה, או שמא מנהלת בדרג הגבוהה?

ב. במידה והינה בדרג ניהול גבוה – האם תפקידה קשור לניהול משאבי אנוש?

16. מדובר בבדיקה משולבת של שני הפרמטרים: ככל שמדובר במנהל בכיר, אפשר שאף עיסוק בכוח אדם בהיקף קטן יקים אפשרות ממשית לקיומו של קונפליקט ה"נאמנות הכפולה" ולניגוד עניינים, בדומה גם אם מדובר במי שעיקר עיסוקו במשאבי אנוש, יתכן שאף אם הוא מנהל בדרג הביניים, תקום לגביו אפשרות לניגוד עניינים כאמור.

17. בהי"ד הארצי מצא כי במקרה דנן קיימת אפשרות ממשית לניגוד עניינים מובנה בין תפקיד גב' עדרבי כראש היחידה לשירותי מנהל לבין חברותה בוועד העובדים.

18. בין היתר מצא ביה"ד כי הוראות התקשי"ר וישומן על עניינה של הגב' עדרבי על פי עמדת המדינה תואמות את משפט העבודה וכי הנחיית נציבות שירות המדינה ומשרד הביטחון, בדבר קיום אפשרות ממשית לניגוד עניינים, הינן סבירות ומידתיות, וגם מטעם זה לא ראה לנכון ביה"ד להתערב בהם.

19. על כן קיבל ביה"ד הארצי את ערעור נציבות שירות המדינה ודחה את הערעור שכנגד.

משרד עורכי דין נעמי לנדאו לשירותכם בכל שאלה.

בכבוד רב ובברכה,

נעמי לנדאו, עו"ד

חברת עורכי דין נעמי לנדאו